

Θεσσαλονίκη, 10/09/2021

Αρ. Πρωτ. 293

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ Ανάπτυξης & Επενδύσεων,

Αξιότιμε Κύριε Αναπληρωτή Υπουργός Ανάπτυξης & Επενδύσεων

Οι υπό διαβούλευση διατάξεις του ΜΕΡΟΥΣ Β΄ του σχεδίου νόμου με τίτλο «Στρατηγικές επενδύσεις και βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις», λαμβάνοντας υπόψιν τις επιπτώσεις της πανδημίας στην οικονομική ζωή της χώρας, αναγνωρίζουν την ανάγκη τροποποίησης του υφιστάμενου ρυθμιστικού πλαισίου σχετικά με την παροχή κρατικών ενισχύσεων μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου 4399/2016.

Οι προτάσεις στοχεύουν στην ενίσχυση της ελκυστικότητας των καθεστώτων του Αναπτυξιακού Νόμου, μέσω:

- της εισαγωγής νέου καθεστώτος με τίτλο «Επενδυτικά Σχέδια Μεταποιητικών Επιχειρήσεων»,
- της αναμόρφωσης του καθεστώτος «Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους»,
- της εισαγωγής της επιχορήγησης ως είδος ενίσχυσης σε περισσότερες κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων,
- και της εισαγωγής παρεμβάσεων στις διαδικασίες αξιολόγησης και ελέγχου για την επιτάχυνση των διαδικασιών

Ως Σύνδεσμος Συμβούλων Επιχειρήσεων, εκπροσωπώντας ένα σημαντικό τμήμα της αλυσίδας για την αποδοτικότερη απορρόφηση κρατικών ενισχύσεων από επενδυτικά σχέδια που αποσκοπούν στη βελτίωση της οικονομικής ζωής της χώρας, καθώς τα μέλη μας βρίσκονται στο πλευρό των επενδυτών από την υποβολή ενός επενδυτικού σχεδίου, έως και την ολοκλήρωση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που απορρέουν από την υλοποίηση αυτών, υποδεχόμαστε με ιδιαίτερη χαρά τις παρεμβάσεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Στο πλαίσιο της διαβούλευσης, παραθέτουμε ορισμένα κρίσιμα σημεία που θεωρούμε πως θα βελτίωναν περαιτέρω την ελκυστικότητα του Αναπτυξιακού Νόμου, αλλά και ορισμένα σημεία που θεωρούμε πως πρέπει να αποσαφηνιστούν.

1. Οι συνθήκες που βιώνει η επιχειρηματικότητα στη χώρα, τροποποιούνται με εκθετικό ρυθμό σε σχέση με το παρελθόν. Χαιρετίζουμε τα άμεσα αντανάκλαστα της ηγεσίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, ως προς την τροποποίηση της ναυαρχίδας της ελληνικής νομοθεσίας που διέπει τις ιδιωτικές επενδύσεις. Ωστόσο, θέτουμε ως προβληματισμό, πως ίσως να ήταν χρησιμότερο για την αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων, ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο (Νέος Αναπτυξιακός Νόμος) που να έχει ξεκάθαρο θεσμικό πλαίσιο και επικαιροποιημένους στόχους. Η τροποποίηση του

υφιστάμενου Νόμου, καθιστά ακόμα δυσκολότερη την κατανόηση του και κυρίως την εφαρμογή του.

2. Η τροποποίηση του άρθρου 7 του Ν. 4399/2016, διευρύνει τη δυνατότητα υπαγωγής και νέων δραστηριοτήτων. Θεωρούμε πως πρέπει να αναγνωριστεί η αναπτυξιακή συμβολή των του κλάδου του χονδρικού εμπορίου στην οικονομία της χώρας, μέσω της συμπερίληψης περισσότερων ΚΑΔ στους επιλέξιμους αναφορικά με τον τομέα αυτόν. Η εξάρτηση του κλάδου από τις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού, διαταράσσει τη λειτουργία τους. Στην αναταραχή αυτή του κλάδου που θα έχει άμεσο αντίκρισμα στον οικογενειακό προϋπολογισμό, το κράτος οφείλει να σταθεί αρωγός, ούτως ώστε ο κλάδος να μπορέσει να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες και να αναπτυχθεί περαιτέρω.

Επίσης, κρίνουμε σκόπιμο να εξεταστεί η συμπερίληψη στον τομέα του Τουρισμού και σχεδίων που αποσκοπούν στην ίδρυση και εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων ΕΕΔΔ (Ενοικιαζόμενων Επιπλωμένων Δωματίων και Διαμερισμάτων). Μία τέτοια ρύθμιση θα ήταν σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις αλλαγές του Υπουργείου Τουρισμού, που αποσκοπούν στη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος της χώρας.

3. Η τροποποίηση του άρθρου 13 του Ν. 4399/2016, φαίνεται να ενισχύει το ρόλο της Γενικής Διεύθυνσης Ιδιωτικών Επενδύσεων, σχετικά με την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων. Πλέον η συγκεκριμένη Διεύθυνση θα λαμβάνει περισσότερα σχέδια, καθώς θα δέχεται σχέδια χαμηλότερου προϋπολογισμού από αυτά που δεχόταν μέχρι σήμερα, αλλά θα δέχεται και σχέδια από περιοχές που έως τώρα δεν ανήκαν στην περιοχή εποπτείας της.

Η μέση ανταπόκριση της ΓΔΙΕ, από τη λήξη της περιόδου υποβολών των επενδυτικών σχεδίων μέχρι και την ανάρτηση των οριστικών πινάκων των υπαχθέντων επενδυτικών σχεδίων, ξεπερνά τις 300 ημέρες.

Αντιλαμβανόμαστε πως η παραπάνω τροποποίηση που οδηγεί σε υπερσυγκέντρωση επενδυτικών σχεδίων στην ΓΔΙΕ, είναι μόλις ένα τμήμα των οι γενικότερων παρεμβάσεων σχετίζονται με την αξιολόγηση και τον έλεγχο των επενδύσεων, και πως τροποποιήσεις σε άλλα άρθρα αποσκοπούν στην επιτάχυνση των διαδικασιών. Ωστόσο η μέχρι τώρα εμπειρία, δημιουργεί μία ανασφάλεια σχετικά με τους χρόνους απόκρισης της υπηρεσίας και την οποία μοιραζόμαστε μαζί σας.

4. Επίσης, με την τροποποίηση αυτή (Άρθρο 13 του Ν. 4399/2016), ο μηχανισμός του Αναπτυξιακού Νόμου στερείται μίας υπηρεσίας, που πέραν της συμβολής της σε επίπεδο ελέγχου και αξιολογήσεων, θα μπορούσε λόγω της εμπειρίας της να αποτελέσει ένα σημείο αποτελεσματικής πληροφόρησης των επενδυτών. Ίσως λοιπόν θα ήταν χρήσιμο να εξεταστεί η δημιουργία μιας ακόμη μονάδας που να μπορεί να είναι αρωγός στο έργο των επενδυτών και να μπορεί να υποβοηθά στην επίλυση των εύλογων αποριών, που όπως είπαμε ανακύπτουν από τις αλληπάλληλες τροποποιήσεις του Αναπτυξιακού Νόμου και τη μη κωδικοποίησή του. Να σας γνωστοποιήσουμε πως δυστυχώς το eHelpdesk, δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί στο ρόλο του αυτό, καθώς πολλές φορές οι επενδυτές σε καίρια για την υλοποίηση των επενδυτικών τους σχεδίων ερωτήματα, δεν λαμβάνουν απάντηση, ή λαμβάνουν απαντήσεις που γεννούν νέα ερωτήματα, ή απλά λαμβάνουν ως απάντηση συγκεκριμένα σημεία του Νόμου που είναι και η αφετηρία της ερώτησης.

5. Με την τροποποίηση του άρθρου 14 του Ν.4399/2016, αφενός διευρύνεται ο αριθμός των στελεχών που θα συγκροτούν τις επιτροπές αξιολόγησης και αφετέρου διευρύνεται και η δεξαμενή οργανισμών από τους οποίους θα μπορούν να

αντλούνται στελέχη. Εντός των φορέων που αποτελούν δεξαμενή στελεχών είναι και οι οικείες Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης του ΕΣΠΑ. Οι συγκεκριμένες υπηρεσίες λόγω της μεγάλης τους εμπειρίας, θα προτείνουμε να εμπλακούν και σε πρωιμότερα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης, όπως είναι ο έλεγχος της πληρότητας, της νομιμότητας και των δεικτών βαθμολογίας. Θεωρούμε πως οι υπηρεσίες έχουν το στελεχιακό δυναμικό και την οργάνωση, ώστε να επιταχυνθούν σημαντικά οι διαδικασίες αξιολόγησης.

6. Στην προσπάθεια σας να επιταχύνεται την διαδικασία αξιολόγησης, προτείνουμε σε τουλάχιστον ετήσια βάση να εκδίδονται οι ημερομηνίες έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων σε όλα τα Καθεστώτα. Θα μπορούσε ακόμα να εξεταστεί μία παλαιότερη πρόταση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, βάσει της οποίας τόσο η υποβολή των προτάσεων όσο και η αξιολόγηση θα γίνεται δύο φορές το χρόνο και σε προκαθορισμένο χρόνο. Παραδείγματος χάριν, οι υποβολές προτάσεων να είναι ενεργές από τις 30/03/20XX έως τις 30/06/20XX ώστε η αξιολόγηση και έκδοση της απόφασης για την πρώτη αυτή περίοδο να λήγει έως 31/10/20XX.

Μία τέτοια ενέργεια αποσκοπεί στον καλύτερο σχεδιασμό των επενδυτικών προτάσεων και άρα στην ορθότερη υλοποίηση αυτών, αλλά και στον καλύτερο προγραμματισμό των αρμόδιων υπηρεσιών αξιολόγησης.

7. Στην τροποποίηση του άρθρου 16 του Ν.43399/2016, αναφέρεται πως αντικείμενο ελέγχου μπορεί να είναι η πιστοποίηση ολοκλήρωσης τόσο του 50%, όσο και του 65% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης. Θα θέλαμε να σας αναφέρουμε πως δεν κατανοούμε την ουσία της προσθήκης του 65% και συνεπώς δυσκολευόμαστε να αντιληφθούμε τη σκοπιμότητα της προσθήκης αυτής.
8. Στην τροποποίηση του άρθρου 12 του Ν.4399/2016, με μεγάλη μας έκπληξη διαπιστώσαμε πως δεν θα υπάγονται στις ευεργετικές διατάξεις του εν λόγω άρθρου επιχειρήσεις που αυξάνουν την απασχόλησή τους. Η παράλειψη της συγκεκριμένης προϋπόθεσης, θεωρούμε πως μπορεί να αποτελέσει τροχοπέδη για τη δημιουργία επενδυτικών σχεδίων από επιχειρήσεις που λόγω της φύσης της δραστηριότητάς τους (εντάσεως εργασίας) αναπτύσσονται μέσω της μεγέθυνσης του προσωπικού τους.

Επειδή αντιλαμβανόμαστε τις ενστάσεις σχετικά με τον αναπτυξιακό χαρακτήρα αυτών των επιχειρήσεων - ότι δεν πρέπει να επιβραβεύονται απλά όλες οι επιχειρήσεις που αυξάνουν το προσωπικό τους π.χ. αύξηση από μία σε δύο ΕΜΕ- προτείνουμε να εξεταστεί η εφαρμογή του κριτηρίου αποκλειστικά για επιχειρήσεις μικρού μεγέθους και ανωτέρω (εξαιρώντας δηλαδή τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, που αυξήσεις ύψους 10% είναι αμελητέες και δεν δείχνουν κάποια ιδιαίτερη αναπτυξιακή ωριμότητα της επιχείρησης).

9. Μέχρι σήμερα ο Αναπτυξιακός Νόμος, σε πολλά καθεστώτα του, επιτρέπει το συνδυασμό των ειδών ενίσχυσης της Φορολογικής Απαλλαγής, Χρηματοδοτικής Μίσθωσης και Επιχορήγησης, επιβάλλοντας περιορισμό στη συνδυαστική χρήση του Κόστους Δημιουργούμενης Απασχόλησης με κάποιο από τα προαναφερθέντα. Η δυνατότητα συνδυασμού του εν λόγω είδους ενίσχυσης με τα υπόλοιπα, είναι δυνατό να έχει σημαντικότερο αντίκτυπο στη μείωση της ανεργίας και στη συγκράτηση του εξειδικευμένου και επιστημονικά καταρτισμένου προσωπικού της χώρας, που εν μέσω της υγειονομικής κρίσης έχει επιδεινωθεί βαρύτατα, καθώς με τα ισχύοντα πλαίσια προσελκύει μόνο σπάνιες και εξειδικευμένες περιπτώσεις

επενδύσεων εντάσεως εργασίας και λειτουργεί αποτρεπτικά από την ένταξη νέων θέσεων εργασίας σε συμβατικές επενδύσεις σε νευραλγικούς τομείς της οικονομίας.

10. Με την εισαγωγή του νέου καθεστώτος «Επενδυτικά Σχέδια Μεταποιητικών Επιχειρήσεων», οι μεταποιητικές επιχειρήσεις πλέον βρίσκουν λύση σε ένα πολύ σημαντικό σημείο δυνητικών επενδύσεων που αφορούν σε ενίσχυσή τους για δαπάνες αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Κινούμενοι σε αυτόν τον άξονα, θεωρούμε πως ο Αναπτυξιακός Νόμος, θα πρέπει να λάβει μέριμνα και για επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε άλλους οικονομικούς τομείς (π.χ. τουρισμό). Δεν προκρίνουμε σίγουρα τη δημιουργία εξειδικευμένων καθεστώτων, όπως ισχύει στην περίπτωση της μεταποίησης, αλλά τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις αυτές που υποβάλλουν επενδυτικά σχέδια σε καθεστώτα όπως η «Γενική Επιχειρηματικότητα», η «Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων» κ.α. και να ενισχυθούν για τέτοιου είδους δαπάνες.
11. Ο Αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016, προτρέπει τις επιχειρήσεις να υλοποιούν επενδυτικά σχέδια σε εξειδικευμένες περιοχές (π.χ. σε Β.Ε.Π.Ε., Βιομηχανικά Πάρκα κ.α.). Προτείνεται η εξέταση για την πιθανή συμπερίληψη δαπανών για τη μετεγκατάστασή υφιστάμενων επιχειρήσεων σε τέτοιου είδους περιοχές/εγκαταστάσεις και συνδυαστικά η επανεξέταση των όρων που παρουσιάζονται στο άρθρο 6 του Αναπτυξιακού Νόμου και σχετίζονται με την μετεγκατάσταση.
12. Η τροποποίηση του άρθρου 16 του Ν. 4399/2016, ορίζει πως τα επενδυτικά σχέδια ύψους άνω του ποσού του ενός εκατομμυρίου θα υπόκεινται σε έλεγχο αποκλειστικά από ορκωτούς ελεγκτές/λογιστές ή από ελεγκτικές εταιρείες. Δεδομένης της υποχρεωτικής ανάθεσης σε ελεγκτικό φορέα, κρίνεται επιτακτική η θέσπιση συγκεκριμένου ποσοστού αμοιβής ελέγχου επί του κόστους του επενδυτικού σχεδίου έτσι ώστε να είναι ξεκάθαρο το διαχειριστικό κόστος για τον έλεγχο που θα επωμιστεί η επιχείρηση.
13. Να επανεξεταστούν οι περιορισμοί και να διευρυνθούν τα όρια που τίθεται για τις δαπάνες κάθε επενδυτικού σχεδίου που αφορούν κτιριακές εγκαταστάσεις. Η χαμηλή ποσόστωση σε κτιριακές δαπάνες αποτελεί τροχοπέδη για επενδυτικά σχέδια που αφορούν σε ίδρυση νέων μονάδων, όπου το κατασκευαστικό κόστος αποτελεί σημαντικότατο τμήμα της επένδυσης. Πιο συγκεκριμένα, προτείνουμε οι εν λόγω δαπάνες να μπορούν να είναι τουλάχιστο ίσες με το 70% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων για τα επενδυτικά σχέδια στον τουρισμό και 65% αντίστοιχα για τα επενδυτικά σχέδια στη μεταποίηση. Συμπληρώνουμε πως μία τέτοια τροποποίηση, θα έδινε μία μεγάλη ώθηση στον πολύπαθο κατασκευαστικό κλάδο της χώρας.
14. Τέλος, όπως γνωρίζετε και σας προαναφέραμε, τα επενδυτικά σχέδια υλοποιούνται στη συντριπτική τους πλειονότητα σε συνεργασία με συμβούλους, λόγω της πολυπλοκότητας του Αναπτυξιακού Νόμου. Η αμοιβή των συμβουλευτικών επιχειρήσεων για τις νέες επιχειρήσεις (υπό σύσταση επιχειρήσεις, αλλά και επιχειρήσεις με λιγότερα από επτά έτη από τη δημιουργία τους) είναι επιλέξιμη και μπορεί να αποτελέσει μέρος του επενδυτικού σχεδίου. Με σκοπό τη διευκόλυνση των επιχειρηματιών, θα σας προτείναμε η εν λόγω αμοιβή να είναι επιλέξιμη για το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων, που υποβάλλονται σε οποιοδήποτε καθεστώς του Αναπτυξιακού Νόμου.

Θα ήταν ιδιαίτερη η χαρά μας, να συζητήσουμε και από κοντά σχετικά με τις προτάσεις μας, αλλά και γενικότερα για την πορεία της επιχειρηματικότητας και των ιδιωτικών επενδύσεων στη χώρα μας. Θεωρούμε πως πρέπει να θεσπιστεί ένας μηχανισμός-διαδικασία, ούτως ώστε οι επενδυτές τους οποίους εκπροσωπούμε να έρχονται σε επαφή ανά τακτά χρονικά διαστήματα με θεσμικούς φορείς και να συζητούν για την πορεία του Αναπτυξιακού Νόμου. Είμαστε στη διάθεσή σας, στην προσπάθειά σας για βελτίωση της ελκυστικότητας της Ελλάδας, ως τόπος προορισμού διεθνών επενδύσεων.

Για το Σύνδεσμο Συμβούλων Επιχειρήσεων,

Ο Πρόεδρος

Κουλουτμπάνης Αθανάσιος